

Formanden har ordet

Så kom Sprogstrategien

Med næsten et års forsinkelse blev den længe ventede Sprogstrategi lanceret i begyndelsen af december.

Sproglærerforeningen mener, at Sprogstrategien indeholder flere gode tiltag, men der er også mangler. Arbejdsgruppen er kommet med 10 anbefalinger, som regeringen har samlet i syv initiativer, som de vil igangsætte.

Med sprogstrategien igangsætter regeringen syv initiativer:

- Der afsættes 99 mio. kr. til et nationalt center for fremmedsprog, der forankres på begge sider af Storebælt.
- Kommunerne og uddannelsesinstitutionerne opfordres til at udarbejde lokale sprogstrategier, der angiver, hvordan der arbejdes med at styrke fremmedsprogene på de enkelte skoler og institutioner.
- Der etableres et femårigt friuddannelsesforsøg for læreruddannelsernes fremmedsprog og universiteternes sproguddannelser, som skal styrke kvaliteten og tiltrække nye studerende.
- Der afsættes 1 mio. kr. til en overbygningssuddannelse i konference-tolkning med henblik på at uddanne tolke til danske virksomheder og EU-institutionerne.
- Der etableres en følgegruppe, der årligt skal gøre status over udviklingen inden for sprogområdet.
- Uddannelses- og Forskningsministeriet igangsætter en kortlægning af eksisterende voksen- og efteruddannelsesmuligheder inden for fremmedsprog. Kortlægningen skal skabe overblik over, om eksisterende tilbud matcher arbejdsmarkedets behov for fremmedsprogskompetencer.
- Der etableres et småfagsråd, der skal nytænke den eksisterende småfagsordning, som giver tilskud til små humanistiske fag, der varetager en national interesse.

Man kan læse mere om Sprogstrategien her:

<https://www.uvm.dk/aktuelt/nyheder/uvm/2017/nov/171128-100-millioner-kroner-til-ny-sprogindsats>

På denne side er der links til både selve Sprogstrategien samt arbejdsgruppens anbefalinger.

Når man læser Sprogstrategien igennem, er der ikke noget, som man kan være uenig i. Den passer fint med Sproglærerforeningens politik. Alle sproglærerforeningerne har været indkaldt til møder i Ministeriet flere gange i forbindelse med udarbejdelsen af Sprogstrategien.

Det er positivt, at der skal oprettes et Nationalt Center for fremmedsprog. Det har stået på ønskesedlen hos Sproglærerforeningen og mange andre sprogfolk i lang tid. Der kommer ikke bare et, men to. Det er svært at sige på nuværende tidspunkt, om det er en fordel med to eller ej. Det er meningen, at fremmedsprogscentrene skal knyttes til universiteterne i henholdsvis København og Århus. Det ville være ønskeligt, hvis Fremmedsprogscentret blev knyttet til læreruddannelsen – i hvert fald mindst et af stederne. Fremmedsprogscentrets vigtigste opgave bliver at løfte sprogområdet på tværs af hele uddannelsessystemet.

Det er ligeledes et godt initiativ at igangsætte forsøg med en femårig sproglæreruddannelse. Ved de seneste revisioner af læreruddannelsen er der blevet skåret kraftigt ned på sproglæreruddannelserne. Når vi skal få flere elever til at vælge sprog på ungdomsuddannelserne og på de videregående uddannelser, er det vigtigt, at eleverne allerede i grundskolen møder veluddannede sproglærere.

Et andet meget vigtigt område er lærernes efteruddannelse. Gennem flere år har det været svært for mange folkeskolelærere at få lov til at deltage i kurser i fremmedsprog. Det er i den grad vigtigt, at lærernes kompetencer holdes ved lige og udbygges. Tænk bare på, hvordan det danske sprog har ændret sig gennem tiderne. Det viser sig tydeligt, når vi for eksempel ser en dansk film fra halvfjerdserne. Det samme gør sig naturligvis gældende for alle andre sprog. Det er ikke kun sproget, der ændrer sig, det gør fremmedsprogdidaktikken og -pædagogikken også. Der kommer hele tiden nye forskningsresultater, som

Af Rita Mogensen
formand,
Sproglærerforeningen

kan være med til at forbedre vores undervisning.

Penge og krav

Regeringen har afsat 100 millioner til implementering, hvoraf de 99 går til fremmedsprogscentret og den sidste million går til tolkeuddannelse. Sproglærerforeningen mener, at det er uambitiøst, at der ikke følger flere penge med. Da man skulle tiltrække flere studerende til de naturvidenskabelige uddannelser for nogle år siden, blev der afsat helt andre beløb. Der må afsættes flere midler til at fremme fremmedsprogundervisningen. Næsten alle skoler og institutioner har i forvejen fået beskåret deres midler, så de kaster nok ikke penge efter dette initiativ.

Ydermere er sprogstrategien fuld af 'opfordringer' i stedet for krav. Fx opfordres kommunerne og uddannelsesinstitutionerne til at udarbejde lokale sprogstrategier, der angiver, hvordan der arbejdes med at styrke fremmedsprogene på de enkelte skoler og institutioner. Hvor ville det have været godt, hvis der havde stået, at de skulle!

I forbindelse med lanceringen af Sprogstrategien blev der afholdt en høring på Christiansborg arrangeret af Gymnasielærerforeningen og Dansk Industri, hvor Sproglærerforeningen deltog. Vi har desuden været indkaldt til møde i Undervisningsministeriet sammen med de andre sproglærerforeninger. Alle foreninger skulle komme med input til, hvordan sprogstrategien kunne implementeres. Fra Sproglærerforeningens side lagde vi vægt på efteruddannelse, opkvalificering af sproglæreruddannelsen, lettere adgang til at søge Erasmus+ til efteruddannelse og udveksling, at det er vigtigt at kombinere sprog med andre uddannelser (dobbelkompetencer),

samt at der burde kræves sproglige kompetencer som adgangskrav til flere uddannelser. Det er vigtigt med brobygningsforløb i sprog mellem folkeskole og ungdomsuddannelser, at alle elever har et reelt valg mellem tysk og fransk som andet fremmedsprog, at nedlæggelse af sproguddannelser på de højere læreanstalter må stoppe, og at man genetablerer de nedlagte, at der indføres en central styring, så der etableres studieretninger med sprog på alle ungdomsuddannelser.

Østrigskurser

Som omtalt i min leder i sidste nummer af Sproglæreren fik Sproglærerforeningen i samarbejde med det østrigske undervisningsministerium mulighed for at tilbyde to lærere et to ugers gratis kursus i Wien og en anden østrigsk by. Desuden fik to danske skoler mulighed for at søge om at få besøg af en østrigsk gæstelærer. Der var overvældende interesse for disse tilbud, så det var svært at udvælge de heldige medlemmer. Vi regner med i kommende numre af Sproglæreren at kunne læse om deres oplevelser og erfaringer i henholdsvis Østrig og Danmark.

Senere i år bliver der taget stilling til, om der vil være mulighed for at fortsætte denne udveksling.

Nyt fra UVM

Undervisningsministeriet har netop udsendt nye prøvebekendtgørelser og prøvevejledninger til samtlige fag. Nedenstående har særlig interesse for sproglærere:

- Mulighed for at aflægge 9.-klasseprøven i lytte- og læsefærdigheder i engelsk, tysk og fransk og 10.-klasseprøven i sprog og sprogbrug i engelsk, tysk og fransk som digital selvrettende prøve
- Præcisering af adgang til hjælpemidler via internettet

I den nye bekendtgørelse er det præciseret, at eleverne kun må tilgå hjælpemidler via internettet, hvis de ikke kan medbringes eller opbevares lokalt. Skolens leder har en forpligtelse til at undersøge, hvorvidt hjælpemidlet kan downloades til elevens pc, medbringes eller på anden vis opbevares lokalt, inden der gives tilladelse til at tilgå hjælpemidlet via internettet. Det er desuden præciseret, at internettet ikke må bruges til at søge efter ny viden i prøvesituationen, for eksempel hvis der stilles opgaver i områder, som eleverne ikke har modtaget undervisning i.

I prøvevejledningerne er der bl.a. sket følgende ændringer:

Evalueringsark og karakterbeskrivelser for både mundtlig og skriftlig FP9 og FP10 er blevet revideret for at sikre eleverne en mere præcis sammenhæng med de krav, der er stillet i Fælles Mål og prøvebekendtgørelsen.

Afsnittene om anvendelse af it og hjælpemidler er blevet revideret, herunder adgangen til internettet.

Til de skriftlige prøver i maj 2018 er det muligt at melde sine elever til den digitale, selvrettende prøve i:

- FP9: Lytning, læsning samt sprog og sprogbrug.
- FP10: Sprog og sprogbrug.

Vælger skolen papirudgaven af de nævnte delprøver, skal skolen selv rette dem (faglæreren må ikke rette). Resultaterne sendes til den beskikkede censor, som fastsætter den samlede karakter.

Kun prøven i fri skriftlig fremstilling skal rettes af en beskikket censor.

Layoutet på de skriftlige prøver vil i papirversionen se en smule anderledes ud, end de hidtil har gjort, da opgaverne nu fremstilles til digital version. Den største ændring vil være i læseopgaverne, hvor teksterne står på en side og svararket på den følgende side. Se eksempler på layoutet i de særhæfter, der er fremstillet til de elektroniske eksempelprøver. Særhæfterne, som skal bruges til prøven, printes fra materialeplatformen.

Det er desuden værd at bemærke, at der er sket ændringer i den frie skriftlige opgave i både 9. og 10. klasse i tysk.

Opgaven i fri skriftlig fremstilling vil i 9. klasse og i den ene af mulighederne i 10. klasse være delt i to, således at eleverne skal besvare to delopgaver. Eleverne skal skrive samme antal ord som tidligere, dvs. 200-300 ord i 9. klasse og 300-400 i 10. klasse. Se eksemplerne fra december 2017 på www.materialeplatformen.dk.

Rita Mogensen

Giv mig dit UNI-login, og læs Sproglæreren på Mit CFU

Sproglærerforeningen har indgået en aftale med CFU om, at både de fysiske og de elektroniske blade vil blive tilgængelig på Mit CFU fra et endnu ikke fastlagt tidspunkt.

Det skal du gøre:

Send følgende til rita.mogensen@skolekom.dk:
Dit navn, hvis du er personligt medlem, og dit UNI-login, fx mie x058 eller uv57m65s
Skolens navn, hvis I har et institutionsmedlemskab,
og skolens UNI-login, fx acxx0003 eller 219416

I skal kun sende jeres UNI-login og ikke koden.